

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. X. Sententia Cleri Gallicani de iudicio Papae in causis Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

416 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
ter alia dicitur ; In Apostolica Sede Orthodoxorum dogmatum fundamenta
existere.

14. Relatio Possessoris Episcopi Afri per Justinum Diaconum Hormisdæ Papæ, quæ extat post epist. 69. ejusdem Hormisdæ, sic incipit ; *Decet & expedit ad capitis recurrere medicamentum, quoties agitur de sanitate membrorum. Quis enim majorem circa subiectos sollicitudinem gerit, aut à quo magis est nutantis fidei stabilitas expectanda, quam ab ejus Preside, cujus primus à Christo Rector auditus : Tu es Petrus & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.*

C A P U T X.

Sententia Cleri Gallicani de judicio Papæ in causis Fidei.

1. **T**Oti Clero Gallicano tribuendum non est, quod gestum est ab Episcopis Parisiis congregatis. Non enim contentus ille, qui non errandi privilegium summo Pontifici adimere tentavit, Concilium Nationale erat, nec ii, ex quibus constabat, aliorum procuracionem ad definiendas eas quæstiones acceperant. Imo admodum odiosa reliquis omnibus, vel ferè omnibus in Gallia, sicut & in omnibus aliis Nationibus visa est declaratio illorum Episcoporum, vel ob id saltem, quod tunc temporis edita esset, cum non aliud spectare posse videretur, quàm ut summum Pontificem pro Ecclesiarum Gallicanarum libertate contendentem dederet.

2. Si autem ex cæteris (quod præsumendum non est, saltem de multis) pœnarum in Edicto Regio declarationem illam confirmante contentarum metu, aliqui ad istorum sententiam accederent, audienda potius esset Gallicana Ecclesia, tunc temporis loquens, cum minus suspectus erat ejus clamor. Episcoporum illius Nationis tum seorsim, tum simul, de sanctæ Sedis Decretis circa fidem olim differentium verba retulimus in capitibus superioribus. Sed ne putes sequentibus temporibus defecisse Fidem ac Religionem illius Cleri, addenda sunt diversorum temporum exempla, ex qui-

quibus & aliis, quasi perpetuæ traditionis series contexi possit.

3. Hincmarus Archiepiscopus Remensis, quem ad extolendam nimis auctoritatem Pontificis Romani proclivem nemo, qui ejus ingenium perspectum habuerit, facile suspicabitur, illustre testimonium hac in parte reddit sanctæ Sedi in præfatione opusculi de divortio Lotharii Regis, & Gerbergæ Reginae. *De omnibus dubiis vel obscuris, inquit, qua ad recta fidei tenorem, vel pietatis dogmata pertinent, sancta Romana Ecclesia, ut omnium Ecclesiarum Mater & Magistra, nutrix & doctrix, est consulenda, & ejus salubria monita sunt tenenda, maxime ab his, qui in illis Regionibus habitant, in quibus Divina gratia per ejus prædicationem omnes in fide genuit, & Catholico lacte nutriti, quos ad vitam præordinavit æternam. Si omnium Ecclesiarum Magistra & Doctrix est Ecclesia Romana, cur non Ecclesiæ Gallicanæ, vel etiam universæ? An hæc tota distinguitur ab omnibus suis partibus? An sensus compositus à sensu diviso hac in re olim discretus est? At, inquit, Ecclesia Romana consulenda est, & ejus monita tenenda, sed eâ conditione dummodo sint salubria. Irridet, & non profitetur, qui summum Pontificem in eo sensu alloquitur, aut de Ecclesia Romana ita loquitur; cujus enim vel vilissimi hominis monita non sunt tenenda, si salubria sint? sed eâ ipsâ ratione quod ab Ecclesia Romana dantur, quæ est omnium Ecclesiarum Magistra & Doctrix, salubria habenda sunt, & tenenda.*

4. Ivo Carnotensis epist. 8. ad Riccherium Senonensem Archiepiscopum, eum qui Ecclesiæ Romanæ non concordat, hæreticum declarat; *Dicitis etiam in litteris, me Sedem invasisse Gaufridi Episcopi vestri, in quo manifestè contra sedem Apostolicam caput erigitis, dum quod illa ædificat, vos, quantum in vobis est, destruitis; & quod illa destruxit, vos ædificare contenditis. HUIUS IUDICII ET CONSTITUTI ONIBVS OBIARE PLANE EST HÆRETICÆ PRAVITATIS NOTAM INCURRERE, cum Scriptura dicat: Hæreticum esse constat, qui Romana Ecclesia non concordat.*

5. Jacobus Cardinalis Vitriacus in hist. Orient. cap. 75. anno 1230. *Pactergo, inquit, CVM SVPER HANC PETRAM, PRO QVA DOMINVS ROGAVIT VT NON DEFICERET FIDES EIVS, POST CHRISTVM ÆDIFICATA SIT ET FVNDATA CHRISTI ECCLESIA, QVOD OMNES QVI AB ECCLESIA*

418 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
ROMANA RECEDVNT, ABSQVE FVNDAMENTO. ADIFICENT
in vanum laborantes, & ab eo qui à Domino Cephas appellatus est, separati,
Acephali, & monstrofi homines meriti sunt reputandi.

6. Quæ esset Ecclesiæ Parisiensis de iudicio summi Pontificis in decidendis quæstionibus ad fidem spectantibus sententia anno 1324. declaravit Stephanus Episcopus Parisiensis literis pro B. Thomæ Aquinatis doctrina editis. De Concilio, ut ibi dicitur, venerabilium virorum Decani & Capituli Parisiensis, & Venerabilis P. D. Guillelmi Dei gratiâ Archiepiscopi Viennensis Sacre Theologia Professoris, & aliorum 23. Magistrorum in Theologia, nec non 39. Baccalaueorum in Theologia. Hæc enim declaratio facta est ob eam causam, quæ his verbis exprimitur. Nos igitur attendentes cum eis quod SACROSANCTA ROMANA ECCLESIA FIDELIVM OMNIVM MATER ET MAGISTRA IN FIRMISSIMA PETRI CHRISTI VICARII CONFESSIO NE FVNDATA, AD QVAM VELVT AD VNIVERSALEM REGVLAM CATHOLICÆ VERITATIS PERTINET APPROBATIO ET REPROBATIO DOCTRINARVM, DECLARATIO DVBIORVM, DETERMINATIO TENENDORVM, ET CONFVTATIO ERRORVM, presatum Doctorem venerabilem, corpus doctrinâ fulget Ecclesia ut Sole Luna, nuper Sanctorum Catalogo ascribendum, doctrinâ diligenti excussione & examinatione prababitâ super vita ipsius & doctrinâ, ipsius, quoad vitam puram, ac doctrinam salutarem ubi tota commendabilem predicavit, &c. Quæ declaratio eo maioris est ponderis, quod qui eam edidit Episcopus, idem antea quasdam D. Thomæ sententias impugnari permiserat. Unde constat illum ideo mutasse sententiam, quia, ut significat Romana Ecclesia sancti Doctoris doctrinam commendarat. Hist. Univers. Paris. tom. 4. ad dictum an. 1324.

7. Franciscus Archiepiscopus Rotomagensis in Apologia Evangelii pro Catholicis ad Jacobum Majoris Britannicæ Regem, Parisiis anno 1625. edita lib. 2. cap. 1. multa scribit, quibus infallibile summi Pontificis iudicium in materia fidei probat. Grandi, inquit, quodam privilegio Romanus Pontifex Custos Fidei φύλαξ τῆς πίστεως à Patribus habitus, ut Ephesina acta Cælestino Papa χελευσίου τῶ φύλαξι πίστεως Cælestino Custodi Fidei acclamatum testatur. Nec non & postea insertum Chalcedonensibus actis insigne monumentum illud est Petri Episcopi Ravennatis epist. ad Eutychem. In omnibus autem hortamur te, frater honorabilis, ut his, quæ à beatissimo Papa Romana Civitatis scripta sunt

sent, obedienter attendas, quoniam B. Petrus, qui in propria Sede & vivit & præsides, præstat quarentibus Fidei veritatem. Nos enim pro studio Pacis & Fidei extra consensum Romana Civitatis Episcopi causas fidei definire non possumus, &c. Denique multa colligit Romani Pontificis epitheta idipsum significantia; quod sit Custos Fidei, violatæ Fidei Vindex, Caput totius Fidei, &c. Cap. 2. refert partem epistolæ Agathonis Pontificis in sextæ Synodi act. 4. Synodicè lectæ, de Ecclesia Romana dicentis ad Imperatores; *Hac spiritualis Mater vestri tranquillissimi Imperii Apostolica Christi Ecclesia, que per Dei Omnipotentis gratiam à tramite Apostolica traditionis nunquam errasse probabitur, nec hæreticis novitatibus depravata succubuit, sed ut ab exordio Fidei Christiana percepta ab Autoribus suis Apostolorum Christi Principibus illibata sine tenus permanet.* Cap. 12. majori cum energia; *CVI NON PATET, inquit, FIDEI OSTIVM ROMANIS CLAVIBVS APERIENDVM, A ROMANOQVE PONTIFICE PATEFACIENDVM ESSE.*

8. Jam à primis sæculis, ut testatur S. Leo epist. 89. sancta Sedes ab Episcopis Gallicanis innumeris est relationibus consultata, qui mos nunquam non viguit. Porro ejus responsa ita suscipiebantur, ut postea consulentes non vacillarent, atque adeò reformabilia esse non suspicarentur, quod tum ex multis, quæ jam diximus constat, tum hic confirmandum est testimonio celeberrimi Egidii Archiepiscopi Bituricensis, qui expositione cap. cum Marthæ. De celebr. Miss. ait; *Archiepiscopus igitur Lugdunensis de omnibus his dubitans, SEDEM PETRI, AD QVAM PERTINET MAIORES CAVSAS, ET PRÆSENTIM ARTICVLOS FIDEI, ET EA QVÆ AD ARTICVLOS ORDINANTVR, DECIDERE, CONSVLVIT, NE IN IPSIS VLTERRIVS VACILLARET.*

9. Nicolaus Coeffeteau Theologus Parisiensis, ac postea Massiliensis Episcopus in tractatu pro sacra Monarchia Ecclesiæ Catholicæ, Apostolicæ & Romanæ adversus Rempublicam Marci Antonii de Dominis Archiepiscopi Spalatenfis part. 5. discuss. num. 5. cap. 12. lib. 1. Indefectibile fidei lumen in summo Pontifice his verbis astruit; *Dico igitur non esse per lumen in reliquis cum summo Pontifice. Namq; VNI EI IN PERSONA PETRI DICTVM EST, EGO ROGAVI PRO TE VT NON DEFICIAT FIDES TVA. Quare eâ luce collustratus plus ejus oculus certis quam multorum oculi, &c.*

10. Luculentius mentem suam aperit Illustrissimus Gabriel Albaspinus Aurelianensis Episcopus in hæc verba Tertulliani, Episcopus Episcoporum lib. de Pudicitia; *Quicumque igitur, inquit, ratione aut mente de Romano Pontifice hæc dixerit Tertullianus, serio vel peribidrium, illis tamen temporibus PENES EVM POTESTATEM EVISSZ DE REBVS FIDEI IVDICIA PEREMPTORIA FERRE, & totius orbis Episcopos monere atque docere, quis non agnoscat? Eoq; magis quod ante Tertullianus jam heresi implicitus, de hac re cæteris Ecclesiæ Episcopis non reluctantibus conqueratur: nam de his rebus eum oppugnando coniecturam facit, eâ tempestate id iuris Romanis Episcopis concessum fuisse, eosq; revera hæc potestatem exercuisse. Vide ejus notam in hæc verba S. Optati Episcopi Milevitani de B. Petro loquentis lib. 2. de schism. Donat. Qui ducit ad se Angelum.*

11. Illustrissimus Petrus de Marca Archiepiscopus Tolofanus in quodam M. S. quod Stephanus Baluzius in compendio ejus vitæ libris de Concordia præfixo, asserit ultimum esse Illustrissimi illius Archiepiscopi opus, pauld ante mortem ab ipso confectum, infallibile Papæ in Fidei quæstionibus iudicium ita defendit, ut opinionem contrariam antiquorum Doctorum Universitatis Parisiensis (Gersonium & alios innuebat, de quibus postea) ab Ecclesia tolerari tantum asseruerit; cæterum tunc ipsiusmet Universitatis, & aliarum omnium Doctores, pro infallibili Papæ iudicio stare.

12. Non Episcopi singulares tantum, sed ut olim Concilia, ita posterioribus temporibus conventus, & Comitia Cleri Gallicani privilegium illud sanctæ Sedis venerata sunt. Celeberrimus Conventus Melodunensis an. 1579. tit. 1. Constitutionum, qui est de fidei professione, sic decrevit; *operam dabunt ii quibus hæc cura demandata est, Episcopi scilicet & eorum Vicarii, ut in omnibus Synodis tam Diocesanas quam Provincialibus, omnes & SINGVLI TVM CLERICI, TVM LAICI AMPECTANTVR, ET APERTA PROFESSIONE EAM FIDEM PRONVNCIENT, QVAM S. ROMANA ECCLESIA, MAGISTRA, COLVMMA, ET FIRMAMENTVM VERITATIS PROFITETVR ET COLIT. Ad hæc enim propter suam principalitatem necesse est omnes convenire Ecclesias.*

13. Sed quid sibi volunt verba illa epistolæ Comitiorum Generalium Cleri Gallicani ad Innocentium X. Pontificem Maximum 8. Kal. Novembr. 1650. SCIMVS VBI CA-
PVT

UT ECCLESIAE IBI TOTIVS FIDEI ARCEM, TOTIVS ET DISCIPLINÆ METROPOLIM; Eoq; convenitur à nobis libentius, quo in Praesulum Primatis sicut Praesules, si quando illis dolet, maxime à vulneribus Ecclesie justissimas querelas suas deponere par est. Adeone parum tuta est Religio nostra, ut totius fidei arcem hæresi disjici posse sentiamus? Adeone parum firma est Petra, super quam Christus ædificavit Ecclesiam suam, ut portæ Inferi prævalere possint adversus eam? Adeone inefficax Christi Oratio, ut Petri, pro quo rogavit, defeçtura sit fides in ejus successoribus? Sed Ecclesie Gallicanæ mens luculentius apparet in Epistolis anno 1653. in ultimo capite hujus libri referendis.

C A P U T X I.

Probatum auctoritate Universitatis Parisiensis ac Doctorum Particularium illius, nec non Senatus Parisiensis, Papæ judicium in causis Fidei esse irreformabile.

I. **A**Nno 1387. tota Universitas Parisiensis in Consistorio apud Clementem, quem tanquam legitimum Pontificem sequebatur, per Magistrum Petrum de Alliaco infallibile Romani Pontificis judicium in Causis fidei esse professæ est his verbis in histor. Univerf. ad hunc annum relatæ; Igitur pro vestris humilibus filiis Universitatis prædictæ, & pro nobis eorum Nunciis, qui suis in hac parte obsequimur mandatis, & documentis innituntur, corde & ore unanimiter protestamur, quod quidquid hætenus in hac causa per eos actum est, & quidquid in ea nunc vel alias pro eis acturi, aut dicturi sumus, totum correctioni, & judicio Sedis Apostolicae & sedentis in ea Summi Pontificis humiliter submittimus; dicentes cum B. Hieronymo 24. quæst. I. Hæc est fides, Pater Beatissime quam in Catholica Ecclesia didicimus, in qua si minus peritè, aut minus cautè fortè aliquid positum est, EMENDARI PETIMVS A TE, QUI PETRI FIDEM ET SEDEM TENES. NON IGNORAMVS ENIM SED FIRMISSIMÈ TENEMVS, ET NVLLATENVS DVBITAMVS, QVOD SANCTA SEDES APOSTOLICA EST ILLA CATHEDRA PETRI, SVpra QVAM EO-